

„אם תכנס אלי, תקבל שתי ספרות לחי!“ אמרה השחקנית לאדמיניסטרטור

כה בתיאטרון הישראלי הם תוצאה מגישה המיוחדת לבמה. ככת למשפחה שחיתה תמיד במצב כלכלי דחוק, סללה דפנה את הדרך לעצמה מאז היותה בת 12. היא נולדה להורים שלכל אחד מהם היו כבר ילדים משואין קודמים והיא היתה ילדתם המשותפת היחידה.

במלחמת השחרור נהרג הבן הבכור ב' משפחה, בנה של האם, שנה אחרי זה נפ' רדו ההורים ודפנה נשלחה לפנימיה. שם חייתה כשנתיים. בגיל 12 הוכיחה כבר כשרון, בשטח שונה, כאשר זכתה בפרס בינלאומי לציוויילדים לאגדות אנדרסן. אחרי שתי שנות יסורים בפנימיה, שרוב חניכיה היו מקרים סוציאליים קשיחיון ומבוגרים מדפנה, נטשה דפנה את הפנימיה, ברחת לקיבוץ שריד, אליו השתייך אחיה שנהרג. היא נשארה שש שנים ב' מוסד החינוכי של הקיבוץ.

★ ★ ★

עם לירה וחצי בכיס

לגיד 18 התברר לדפנה, שכל השנים בהן עסקה בציון, היה זה לצורך ראוי. היא לא היתה מסוגלת לצירי אלא ויכחות אנשים. כאשר הבחינה בואת, הסיקה את המסקנה שהדבר המתאים לה בעצם הוא התיאטרון.

מאחר שהקיבוץ לא היה מוכן לאפשר לה ללמוד בתיאטרון בעיר, עזבה את הקיבוץ, ארוה את הפציה והגיעה לתל אביב, כשבסיסה לירה וחצי בלבד. דרכה הראשונה היתה לתיאטרון הבימה. תוך יום אחד הכינה את עצמה לבחינות כניסה לבית הספר הדרמטי של התיאטרון. למחרת התקבלה לבית הספר ובאותו יום השיגה עזר זה בבית הרושת לשקיות סוכר. בעל הבית נתן לה מיסופעה והיא שכרה לעצמה חדר בצריף ליד בית הדיבמה.

במשך שנה עסקה כמעט בכל עבודה כדי לפרנס את עצמה: מכירת אספרסו, שטיפת רצפות בבתי פרטים, עשיית מפת ניילון וחריטה אמנותית על כרים.

יום אחד החליטה שעליה לשמוע הרצאות בספרות באוניברסיטה. וכך היה יומה מתחיל כשהיא הולכת, בבוקר, לשמוע הרצאות, מכינה שיעורים בצהריים, מחמש עד חצות לומדת בבית הספר הדרמטי, ומחצות עד ארבע לפנות בוקר עובדת כפועלת מקיין במסעדה.

כשסיימה את בית הספר הדרמטי, התקבלה לה להבימה, שיחקה תפקיד קטן במדמואל. אלא שכבר אז התברר לה שקיים פער עצום בין מה שהיא חושבת על התיאטרון לבין מה שהוא במציאות הישראלית. היא סברה שמגיע לשחקנית צעירה בתיאטרון שיחזק לה תוכנית התקדמות למשך השנים הבאות. היא זכתה בתגובה של צחוק רועע.

כשמדמואל ירדה מן הבמה, נשארה דפנה מחוסרת תעסוקה, עברה כמלתחנית ב' מועדון התיאטרון. כאשר העלתה הבימה את עושה הנפלאות, סברה דפנה שתפקידה כושית הצעירה במחזה מגיע לה, לפני שלוקחים לתפקיד זה שחקנית מחוץ לתיאטרון. רון, מכיחן שהטענה הועלתה אחרי הצגת הבכורה, היה המקום כבר תפוס. אולם לי מזלה חלתה הילדה ששיחקה את התפקיד ודפנה נכנסה למחזה.

אחרי תקופה קצרה של הופעה במחזה, פנו אליה אברהם ניניו ומרים זוהר ב' הצעה שתמלא תפקיד של מחליפה למרים זוהר בתפקיד הראשי של המורה העיונית אן סוליבאן. דפנה לא היתה מוכנה בתחילת לקבל על עצמה אחריות כזאת. אחרי שיכנוע הסכימה להכין את התפקיד בסתר, כדי לא לעורר את זעמן של שחקניות ותיקות בתיאטרון.

אחרי שבוע וחצי של עבודה מאומצת היתה דפנה מוכנה לתפקיד. למרות שבחורה הכללית הוכיחה דפנה שהיא מסוגלת לשאת את התפקיד על כתפיה, דבר שהפתיע גם אותה עצמה, לא ניתן לה לעלות על הבמה בפני קהל. אילו היתה מקבלת את התפקיד, היה הדבר מעורר את זעמה של שחקנית אחרת בתיאטרון, שסברה כי ה' תפקיד מגיע לה. הפשרה נמצאה כשבחימה לקחה שחקנית מבחוץ, כדי להחליף את מרים זוהר.

★ ★ ★

זר פרחים בתורה

בעקבות מאורע זה נטשה דפנה את התיאטרון, הופיעה במשך תקופה קצרה בתיאטרון אשונ, התקבלה לתיאטרון הקאמרי, שם קפצה לשתי הצגות שהיו כבר במהלך הצגות: מרי טיארט ומריוס. כש'

השיבה דפנה: „למה לא?“ „על כך ישפטו הקהל!“ ציין פופוך. דפנה המשיכה בחזרה. לפתע הפסיק השחקן יהודה גבאי, שהוא גם מנהל התיאטרון, את השתתפותו בחזרה, חזר אל הבמה כעבור כמה שניות והודיע לכל השחקנים: „ההצגה מבוטלת!“ ואל דפנה דן הפליט: „את משוחררת!“

הגיבה דפנה הנדהמת: „זאת תעודת עניות לתיאטרון שלנו שבגג, סיבות כאלו מעלים ומורידים הצגות, הדבר היחיד שאיכפת לי הוא להציג את התפקיד עליו עבדתי המישה חודשים. אבל אם החלטתם החלטה כזאת, תשלמו בעד זה!“

גבאי חשב מיד שהכונה לכסף, ולא לדבר אחר: „נשלם לך כמה שרק נוכל, העיקר שיגשג ממך!“ החזרה ניפסקה. השחקנים התפרו. הג' הלת האהל שלחה הודעה לעיתונות, בה מסרה, כי הצגת הבכורה של האידיוטית נדחתה בשל סכסוך בין דפנה דן לתיאטרון. דפנה מצידה לא הבינה מדוע דרישה הגיונית של שחקנית, שיפסקו להפריע לה לפני ההצגה, נראית בעיני אנשי התיאטרון כ' סכסוך. היא שלחה מיכאל לונאטרון, בו הודיעה: „אני מוכנה להופיע גם ב' או בכל יום אחר בהצגת האידיוטית ל' ההסכם בינינו.“

★ ★ ★

„אני הסטאר כאן!“

אלא שבעיניהם של אנשי האהל לא היתה זו סתם תקרית חולפת שניתן לה חסלה על-ידי בקשת סליחה. הסביר יהודה גבאי את עמדת התיאטרון בסיכסוך: „אנחנו אוהבים לתת שאנסים לשחקנים צעירים, לכן, כאשר הביא הבמאי יואל זילברג את דפנה דן, כמועמדת לתפקיד האידיוטית, היינו מוכנים לתת לה את ה' שאנס, למרות שהוזהרנו מראש שזוהי שתי קנית פרובלמטית, שהתנהגותה היא קצת מזורה לפעמים.“

„מבחינה אמנותית היא סיפקה אותנו ב' החלט. אולם, כשהתקדמה העבודה על ה' מחזה, והיא הרגישה שמרוצים ממנה, הר' פיעו אצלה תופעות של התנשאות בלתי נסבלת. הבינונו אז שצריך להכין לה מת' ליפה לכל מיקרה שלא יבוא. היא הבחינה, כנראה, במשהו והבטיחה ליואל זילברג ש' תשנה את התנהגותה. קיבלנו את זה מפני שלא היינו מעוניינים להציק לה.“

„אבל כשהתקרב מועד הצגת הבכורה, היא החלה שוב בהתנשאות, התנהגה כ' פרימה דונה לפי המושגים של התיאטרונים הפרובינציאליים לפני 200 שנה, העליבה חברים ותיקים ולא פעם הפליטה: אינני מעוניינת בתיאטרון שלכם! אני הסטאר כאן ואני ארים אתכם!“

„התפרצותה והאיום בסטירות לחי הגדישו את הסאה. דבר כזה עוד לא היה בתיאטרון ולא יהיה בעתיד. ואם יהיה, אז יהיה זה סופו של התיאטרון בעולם.“

★ ★ ★

„הופעתו נגד רצוני“

לא היתה זו הפעם הראשונה שהשחקנית הבלוגדית חטובת-הגוף עמדה ב' מרכז של סערה תיאטרונת. מיזגה הסוער, הכרת ערך עצמה וחוצפה לא מעטה בצד כישרון בלתי מבוטל, הכניסיה מדי פעם ל' מריבות עם האנשים עם עבודה. רק לפני חודשים מספר, בעת הצגת הסיום החגיגי גית שנערכה בתיאטרון החמאם להצגת ה' אדם הצוחק, בה הופיעה דפנה יחד עם שייקה אופיר, עוררה היא סערה כאשר על' תה על הבמה בתום ההצגה והצהירה, לתד' המת הנוכחים: „הופעתו 150 הצגות לפי סדר מסויים. שתי דקות לפני ההצגה נמסר לי על שינוי סדר ההופעה. אני מוכרחה לציין שהופעתו נגד רצוני.“

„אינני אוהבת במיוחד שערוריות או כביסה פומבית של הנעשה מאחורי הקל' עים,“ טוענת דפנה. „אולם, דבר אחד לא יכולתי לשאת אף פעם, ונגד זה אעמוד תמיד — שדברים המתרחשים מאחורי הקל' עים פוגעים בהופעתו של השחקן על ה' במה. לעולם לא אוכל לשאת את המנטאליזצ' של אנשים המתיימרים להיות מבניים ב' תיאטרון ומנהלים תיאטרונים, ואינם מתחיי' לים להבין אפילו מה היא מהותו של שחקן. הם חושבים ששחקן זו מרינוטה, רואים בשחקן אמצעי שבעזרתו אפשר להרויח כספים ואינם מתחשבים בכישרון ובמאמץ שמשקיע שחקן בעבודתו, אם הוא באמת שחקן.“

יתכן והסערות המלחת את דפנה בדר'

„מה זאת אומרת?“ התמרמרה דפנה, „בי' קשו מאיתנו להזמין אורחים והזמנתי שלו' שה אנשים שאינם אנשי מקצוע בתיאטרון!“ התפרצותו הפתאומית של פופוך הסעירה את השחקנית הצעירה. סיפרה היא: „יצאתי מכלי. זה היה כאילו שפכו עלי סיר של מים רותחים.“

★ ★ ★

„מה את, פרימה דונה?“

גם אחרי שהסתיימה החזרה הכללית, ודפנה זכתה, למרות התקרית, לשבחים רבים על משחקה אותו ערב, לא יכלה היא להרגע. „לא תיארתי לי שמשוה בדומה לזה עלול לקרות בתיאטרון,“ סיפרה, „במשך יום שלם“

תיאטרון ישראלי יעלה מחזה חדש ויסיר אותו מעל הבמה כעבור זמן קצר — זה כבר קרה. בתיאטרון ישראלי יכין מחזה חדש וימשיך להציגו למרות שהקהל אינו בא — גם זה כבר קרה. אולם מצב בו יכין תיאטרון בארץ במשך חודשים ארוכים מחזה חדש וערב הצגת הבכורה, לפני שמישהו מהקהל הספיק לראות את ההצגה, תבוטל הצגת המחזה — דבר כזה טרם קרה בארץ.

זה אירע השבוע. ביום שני השבוע עמד תיאטרון אהל להעלות את המסך מעל מח' זהו של המחזאי הצרפתי מרסל אשאר ה' אידיוטית. ההצגה נמכרה מראש לעובדיו של מוסד הסדרות. אולם 24 שעות לפני ה' הצגה הראשונה, בשעת החזרה האחרונה

„אני לא“

אידיוטית!

חשבתי כיצד להביא לידיעתם של האנשים האחראים בתיאטרון, שאסור שיקרה דבר כזה לשחקנית לפני שהיא עולה על הבמה. ביום ראשון השבוע, כאשר נערכה ה' חזרה האחרונה של המחזה, הבחינה דפנה בפופוך בשעת אחת ההפסקות. היא ניגשה אליו ואמרה: „אני מבקשת ממך לא לחזור על מה שעשית לי ביום שישי. אם תיכנס אלי עוד פעם לפני ההצגה אל מאחורי הקלעים, אני עלולה לאבד את עשתונותי ולתת לך שתי סטירות לחי.“

הסבירה דפנה אחר-כך: „לא התכונתי באופן אישי לפופוך, אלא בכלל לכל אותם האנשים שמסתובבים בתיאטרון, מתימרים להיות יודעתיאטרון ומגדלי-שחקנים ול' מעשה אינם אלא אויבי התיאטרון, אויבי האמנות ומכשול בפני כל כשרון.“

שחקני המחזה, החליטה הנחלת האהל, בהתייעצות קצרה שנערכה בו במקום: „ה' אידיוטית לא יוצג בפני הקהל.“

מה הביא את האהל לדחות הצגה, עליה עבדו במשך כחמישה חודשים, שתפאוריתיה ותלבושתיה מוכנות, ושכסומי כסף ניכרים, הושקעו בה?

השעורררה הקשורה בכך פרצה ביום שישי האחרון. באותו ערב עמדה להיערך חזרה כללית של ההצגה באולם אהל. ההצגה זו הורשו השחקנים להזמין יידיים ומקורבים, ואומנם הם עשו זאת.

הנה, חמש דקות לפני עליית המסך פרץ לפתע שלום פופוך, שלעבר שחקן האהל וכיום אחד מאנשי האדמיניסטרציה של ה' תיאטרון, אל מאחורי הקלעים, כשכולו רר' חח וזועם. „אני אורוק את כל המוזמנים החוצה!“ צעק פופוך בחרי האפור של השחקנים. הוא היפנה את כעסו במיוחד לעבר שחקנית צעירה, דפנה דן (23), ה' ממלאת במחזה את התפקיד הראשי. „איך את מרשה לעצמך להזמין אנשים בלי רשות?“ זעם פופוך.